

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Оперативно-розшукова діяльність» Кафедра кримінальної юстиції ННІПІ НАВС

Статус дисципліни	обов'язкова
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Форми здобуття вищої освіти	денна, заочна
Галузь знань	26 «Цивільна безпека»
Спеціальність	262 «Правоохоронна діяльність»
Мова викладання	українська
Навчальний рік	2026/2027
Форма підсумкового контролю	залік
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання, посада профайл викладача.	Федотенко Андрій Валерійович , кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри кримінальної юстиції https://nnipp.navs.edu.ua/pro-nas/struktura-institutu/kafedri/kafedra-kriminalnoyi-usticiyi.html https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=hhNqS1EAAAAJ https://orcid.org/0009-0008-7804-0375 Осуховський Роман Вікторович , доктор філософії, доцент кафедри кримінальної юстиції https://nnipp.navs.edu.ua/pro-nas/struktura-institutu/kafedri/kafedra-kriminalnoyi-usticiyi.html https://scholar.google.com/citations?user=thHQt1AAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0001-7810-7244
Контактний телефон	
Електронна адреса	android15181@gmail.com , krimustiziy24@ukr.net
Розклад навчальних занять	Відповідно до графіка освітнього процесу
Консультації	Очні: (відповідно до графіка чергування кафедри) Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00
Сторінка дистанційного курсу	https://learn.navs.edu.ua/course/view.php?id=1200

	Стислий опис навчальної дисципліни
Мета вивчення навчальної дисципліни	<i>Мета вивчення навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність»</i> спрямована на формування у здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра на основі чинних нормативно-правових актів та підзаконних нормативно-правових актів професіональних знань про суть цієї діяльності, правову основу, завдання, принципи та підстави, сили і підрозділи, які її здійснюють, негласні слідчі (розшукові) дії, заходи забезпечення виконання завдань кримінального судочинства, методика виявлення й припинення різних видів кримінальних правопорушень, порядок забезпечення правильного використання отриманих спеціальних знань, засоби і методи якісного розслідування, документування та оперативного супроводження злочинів передбачених нормами діючого законодавства.
Тривалість	кількість кредитів ECTS – 2; загальна кількість годин – 60; аудиторна кількість годин – 32; самостійна робота – 28 годин.
Форми та методи навчання	<p><i>Під час вивчення навчальної дисципліни «Оперативно- розшукова діяльність»</i> використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.</p> <p><i>Навчальна дисципліна включає такі види занять</i> як лекції, семінарські, практичні заняття, а також самостійну роботу.</p> <p><i>Вивчення навчальної дисципліни</i> рекомендується почати з ознайомлення з тематичним планом, який містить структуру курсу, з планами семінарських та практичних занять, завданнями для самостійної роботи та тематикою рефератів, доповідей. В результаті здобувач ступеня вищої освіти бакалавра отримує уяву про завдання, що має виконати під час вивчення курсу «Оперативно-розшукова діяльність», а також методичні рекомендації для самостійного опрацювання матеріалу та підготовки до занять з метою засвоєння основних, сформульованих на підставі сучасних теоретичних положень і новітнього законодавства України.</p> <p><i>Лекційні заняття з навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність»</i> є найекономічніший спосіб передачі й засвоєння навчальної інформації, зокрема щодо розуміння найсуттєвіших чи проблемних питань теорії та чинного законодавства. Вони проводяться переважно з наведенням практичних прикладів, що підвищує ефективність засвоєння матеріалу, робить його доступнішим, сприяє активізації здобувачів.</p> <p><i>На семінарські заняття з навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність»</i> виносяться найскладніші проблеми, які націлюють здобувачів на всебічне і дискусійне обговорення тем. Для повного оволодіння теоретичним і нормативним матеріалом з відповідного розділу (теми) необхідно опрацювати статті з оперативно-розшукової діяльності згідно тем, які публікуються в періодичних виданнях та слідкувати за змінами у законодавстві України і нормативно-правових актах та підзаконних нормативно-правових актах, які з'являються на відповідних сайтах Інтернету. При підготовці до семінарських та практичних занять здобувачі можуть скористатися консультацією науково-педагогічних працівників кафедри, під час їх чергування на кафедрі, згідно з відповідним графіком, ознайомитися з кафедральними дидактичними матеріалами та методичними розробками, а також з навчальною та науковою літературою, яка є в наявності в бібліотеці інституту, академії та інших бібліотеках міста Києва. До кожної теми семінарського заняття наведено низку ключових понять, які слід законспектувати в окремому зошиті (або розділі робочого зошиту) у формі термінологічного словника. Сформульовані контрольні питання до кожного семінарського та практичного заняття у планах-конспектах доцільно постійно використовувати для самоконтролю стану готовності до відповідних занять з теми.</p> <p><i>Практичні заняття з навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність»</i> мають на меті закріпити лекційний матеріал та обговорені на семінарі з конкретної теми теоретичні положення з теорії та практики оперативно-розшукової діяльності у ході розв'язання практичних завдань, ситуацій, правових колізій із застосуванням чинного законодавства тощо.</p> <p><i>Самостійна робота з навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність»</i> є індивідуальним видом роботи кожного здобувача по опрацюванню та осмисленню за допомогою матеріалів лекцій та відповідних розділів навчальних посібників з оперативно-розшукової діяльності та прикладів правозастосовної практики, першоджерел і оцінюється лектором або науково-педагогічним працівником за результатами виступів здобувача на семінарах, конференціях та при проведенні практичних занять. Систематичне і в повному обсязі виконання завдань для самостійної роботи є обов'язковою умовою успішного засвоєння змісту матеріалу, який дається науково-педагогічним працівником.</p>

<p>Поточний контроль</p>	<p><i>Поточний контроль успішності здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра з навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність»</i> – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми.</p> <p>Поточний контроль здійснюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступеня та якості засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача ступеня вищої освіти бакалавра щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.</p> <p><i>Поточний контроль проводиться у таких формах:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -вибіркового усного опитування перед початком занять; - фронтального стандартизованого усного опитування за основними питаннями заняття; - виклику до дошки для самостійного розв’язування практичних завдань чи ситуацій; - експрес-опитування, що являє собою або суцільне опитування всіх присутніх або вибіркове опитування частини здобувачів групи. Питання з теми (кількох тем), яка готувалася на семінарське заняття, передбачають чітку коротку відповідь. При експрес-опитуванні кожен здобувач має право відповісти лише один раз; - тестування (комп’ютерного, письмового); - реферативних повідомлень та їх обговорень.
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Підсумковий контроль успішності здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра з навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність» це – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни проводиться у формі заліку.</p> <p>Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв’язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.</p>
<p>Преквізити (Prerequisite)</p>	<p>СПОУ, «Кримінальний процес», «Кримінальне право», «Адміністративне право».</p>
<p>Постреквізити (Postrequisite)</p>	<p>«Криміналістика та основи судової експертизи», «Адміністративна процедура».</p>
<p align="center">Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, навчання («hard skills Програмні результати»)</p>	

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач.

<p>Результати навчання:</p> <p>РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях;</p> <p>РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного і всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань;</p> <p>РН16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному(громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.</p>	<p>Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів.</p> <p>СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.</p> <p>СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.</p> <p>СК13. Здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій.</p> <p>СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.</p>
<p>Освітня програма</p>	<p>Типова освітня (професійна) «Правоохоронна діяльність»</p>

Перелік компетентностей, яких сприяє розвитку вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- властивість приймати рішення та вирішувати проблеми;
- зрозуміло формувати думки (повідомлення, доповідні записки тощо);
- взаємодія з різними типами людей;
- чітко планувати та керувати часом.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
------------	------------	---

Загальна частина навчальної дисципліни «ОРД»:

Тема 1. Правова основа, підстави та принципи ОРД.

Лекційне заняття – 2 год

Навчальні питання до лекційного заняття:

1. Предмет, завдання та система курсу “Оперативно-розшукова діяльність”.
2. Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності, її значення в боротьбі зі злочинністю.
3. Завдання, які вирішуються в ході здійснення оперативно-розшукової діяльності.
4. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
5. Правова основа оперативно-розшукової діяльності.
6. Принципи оперативно-розшукової діяльності.

Семінарське заняття 1 – 2 год

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Предмет, завдання та система курсу «Оперативно-розшукова діяльність».
2. Поняття, сутність та завдання оперативно-розшукової діяльності, її значення в боротьбі зі злочинністю.
3. Гласні заходи: характеристика та приклад в практичній діяльності.
4. Негласні заходи: характеристика та приклад в практичній діяльності.
5. Пошукові заходи: характеристика та приклад в практичній діяльності.
6. Контррозвідувальні заходи: характеристика та приклад в практичній діяльності.
7. Завдання, які вирішуються в ході здійснення оперативно-розшукової діяльності.
8. Правова основа оперативно-розшукової діяльності.
9. Підстави та приводи для проведення оперативно-розшукової діяльності.

Семінарське заняття 2 – 2 год

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Принципи оперативно-розшукової діяльності.
2. Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності їх характеристика.
3. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності.
4. Принцип поєднання гласних і негласних заходів в оперативно-розшукової діяльності.
5. Принцип конспірації в оперативно-розшукової діяльності.
6. Принцип наступальності в оперативно-розшукової діяльності.
7. Принцип конфіденційності в оперативно-розшукової діяльності .
8. Міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності.
9. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Самостійна робота – 10 год

Опрацюйте навчальні питання:

1. Характеристика Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».
2. Назвіть перелік міжнародно-правових угод і договорів, які становлять правову основу оперативно-розшукової діяльності.
3. Який характер мають окремі обмеження прав і свобод людини та юридичних осіб при здійсненні ОРД, та за яких обставин вони можуть застосовуватись у випадках, передбачених законодавством України.
4. Охорона державної таємниці під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.
5. Особливості проведення розшукової роботи в умовах воєнного стану.
6. Поняття оперативно-розшукової ситуації її вивчення та оцінка.

Теми рефератів, доповідей:

1. Історія розвитку оперативно-розшукової діяльності.
2. Становлення теорії оперативно-розшукової діяльності як самостійної галузі наукових знань.
3. Кримінальний кодекс України як правова основа оперативно-розшукової діяльності.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України як правова основа оперативно-розшукової діяльності.
5. Закон України «Про Національну поліцію» як правова основа оперативно-розшукової діяльності.

10. Строки ведення, продовження та закриття оперативно розшукових справ.
11. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.

Практичне заняття 1 – 2 год

Завдання до практичного заняття:

Кейс 1. До оперативного підрозділу з негласних джерел надійшла інформація, що найближчими днями раніше судимі наркозалежні молоді люди віком приблизно 20 років на прізвище «Прищ» та «Хлюп» за попередньою змовою збираються вчинити на території обслуговування районного управління поліції квартирну крадіжку, а отримані гроші витратити на придбання наркотиків.

1. *Оцініть ситуацію з точки зору оперативно-розшукової діяльності.*

2. *Чи є в даній ситуації підстави для оперативно-розшукової діяльності та якими нормативно-правовими актами це передбачено?*

3. *Виходячи з поняття та сутності оперативно-розшукової діяльності обґрунтуйте або спростуйте необхідність її здійснення.*

4. *Розкрийте поняття та значення принципів оперативно-розшукової діяльності.*

Кейс 2. До підрозділу кримінальної поліції районного управління поліції з слідчого відділу надійшло доручення з відповідними документами про розшук гр. Чухрія Максима Володимировича, 5.05.1982 р.н., зареєстрований по вул. Сонячній, 28, кв. 14, якому оголошено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 статті 115 КК України та який переховується від органів досудового розслідування.

1. *Оцініть ситуацію з точки зору оперативно-розшукової діяльності.*

2. *Чи є в даній ситуації підстави для оперативно-розшукової діяльності та якими нормативно-правовими актами це передбачено?*

3. *Виходячи з поняття та сутності оперативно-розшукової діяльності обґрунтуйте або спростуйте необхідність її здійснення.*

4. *Порівняйте загальні та спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності між собою.*

Кейс 3. До органу Національної поліції надійшла ухвала суду про розшук підсудного гр. Ігнатова Петра Юрійовича, 8.06.1987 р.н., зареєстрованого по вул. Речній, 78 (приватний будинок), який ухиляється від суду. Кримінальне провадження за ознаками злочину, передбаченого частиною 4 статті 185 КК України.

1. *Оцініть ситуацію з точки зору оперативно-розшукової діяльності.*

2. *Чи є в даній ситуації підстави для оперативно-розшукової діяльності та якими нормативно-правовими актами це передбачено?*

3. *Виходячи з поняття та сутності оперативно-розшукової діяльності обґрунтуйте або спростуйте необхідність її здійснення.*

4. *Охарактеризуйте принцип верховенства права в оперативно-розшуковій діяльності.*

Кейс 4. Начальник районного управління поліції зібрав щойно призначених

після випуску із закладів вищої освіти МВС працівників кримінальної поліції, перед якими виступив з промовою повідомивши, що відтепер їх основний напрям роботи – це оперативно-розшукова діяльність, яка являє собою виключно систему негласних заходів. Характеризуючи оперативно-розшукову діяльність він сказав, що така діяльність є частиною кримінального процесу, під час якого слідчий розслідує кримінальні провадження шляхом лише проведення гласних слідчих (розшукових) дій, а працівники кримінальної поліції лише шляхом оперативно-розшукової діяльності у вигляді негласних заходів.

1. Розкрийте поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності.

2. Розкрийте поняття та сутність кримінального процесу та кримінального провадження.

3. Порівняйте між собою поняття оперативно-розшукової діяльності, кримінального процесу та кримінального провадження.

4. Чи відповідає повідомлення начальника районного управління поліції вимогам чинного законодавства? Відповідь обґрунтуйте.

Кейс 5. Під час проведення підрозділом кримінальної поліції оперативно-розшукової діяльності виникла необхідність у прослуховуванні телефонних розмов окремих людей, особи яких були встановлені, а також номери телефонів, якими вони користувались.

1. Із чого складається правова основа оперативно-розшукової діяльності?

2. Чи гарантується чинним законодавством України таємниця телефонних розмов? Якщо так, то чим це передбачено?

3. Чи дозволяється чинним законодавством тимчасово обмежувати право громадян України на таємницю телефонних розмов та за яких обставин? Відповідь обґрунтуйте.

4. Виходячи з умов наведених у завданні обґрунтуйте обставини за яких можливе прослуховуванні телефонних розмов, осіб які були встановлені.

Кейс 6. У профільному комітеті Верховної Ради України виникла дискусія щодо підготовки законопроектів із змінами до окремих законів, які регламентують правоохоронну діяльність. Так, один із учасників заявив, що пошук і фіксація фактичних даних про розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав є завданням Кримінального кодексу України та кримінального провадження, отже не може ставитись перед оперативно-розшуковою діяльністю та пов'язуватись з нею будь-яким чином. Сьогодні основним завданням оперативно-розшукової діяльності, за його словами, є виконання письмових доручень слідчого.

1. Які завдання є у Кримінального кодексу України та кримінального провадження згідно чинного законодавства?

2. Чи пов'язані пошук і фіксація фактичних даних про розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав із завданнями Кримінального кодексу України та кримінального провадження? Відповідь обґрунтуйте.

3. Розкрийте поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності. Чи пов'язані із нею пошук і фіксація фактичних даних про розвідувально-підривну

діяльність спеціальних служб іноземних держав?

4. Чи є виконання письмових доручень слідчого основним завданням оперативно-розшукової діяльності? Відповідь обґрунтуйте.

Практичне заняття 2 – 2 год

Завдання до практичного заняття:

Кейс 1. Під час виступу на засіданні круглого столу з проблем правоохоронної діяльності один із учасників сказав, що згідно чинного законодавства основним завданням оперативно-розшукової діяльності є розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, а всі інші завдання лише роз'яснюють як це треба робити.

1. Чи визначені у національному законодавстві України завдання оперативно-розшукової діяльності? Якщо так, то де саме?

2. Чи відповідає дана промова вимогам чинного законодавства?

3. На Вашу думку, чи слід вважати розкриття та розслідування кримінальних правопорушень основним завданням оперативно-розшукової діяльності? Відповідь обґрунтуйте.

4. Охарактеризуйте принцип наступальності в оперативно-розшуковій діяльності.

Кейс 2. До підрозділу кримінальної поліції надійшла негласно оперативна інформація про те, що в квартирі 25 будинку 7 по вулиці Сніжній проживають два брата схожого віку років по 20-25, з якими батько не проживає, а мати постійно на заробітках закордоном. За попередньою інформацією вони виготовляють та розповсюджують наркотичні речовини. Для перевірки цієї інформації працівники кримінальної поліції в однострої на службовому автомобілі з номерними знаками поліції на синьому фоні приїхали до вказаного будинку та провели поквартирний обхід його мешканців з опитуванням щодо того, що їм відомо з цього приводу.

1. Розкрийте поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності.

2. Охарактеризуйте принципи оперативно-розшукової діяльності?

3. Чи було дотримано принципів оперативно-розшукової діяльності працівниками кримінальної поліції? Відповідь обґрунтуйте.

4. Чи відноситься до завдань оперативно-розшукової діяльності боротьба з будь-якими правопорушеннями? Відповідь обґрунтуйте.

Кейс 3. Сьогодні до відділу (управління) поліції звернулась гр. Шемчук Ксенія Юрївна, 1982 р.н., проживає по вул. Лесі Українки, 12, з заявою про те, що вчора її чоловік Шемчук Михайло Федорович, 1982 р.н., проживає з нею там же, о 7 годині пішов на роботу на фабрику «Олімп» по вул. Тараса Шевченка, 28, та додому не повернувся. Мобільний телефон поза мережею.

1. Оцініть ситуацію з точки зору оперативно-розшукової діяльності.

2. Чи є в даній ситуації підстави для оперативно-розшукової діяльності та якими нормативно-правовими актами це передбачено?

3. Виходячи з поняття та сутності оперативно-розшукової діяльності

обґрунтуйте або спростуйте необхідність її здійснення або проведення негласних слідчих (розшукових) дій у даній ситуації?

4. Охарактеризуйте принцип законності в оперативно-розшуковій діяльності.

Кейс 4. До чергової частини управління поліції з заявою звернувся гр. Бойко А.С. про те, що сьогодні о 20 годині, прийшовши додому за адресою: вул. Шевченкова, 12, кв. 16, він виявив пошкодження вхідних дверей та відсутність майна та цінностей, що знаходились у квартири.

Встановлено, що зникло таке майно:

Вироби з золота: 2 каблучки, золотий ланцюжок.

Гроші: 1500 доларів США, 500 Євро, 12 тис. гривень.

Планшет LG.

1. Оцініть ситуацію з точки зору оперативно-розшукової діяльності.

2. Чи є в даній ситуації підстави для оперативно-розшукової діяльності, якими нормативно-правовими актами вони передбачені? Обґрунтуйте.

3. Визначте перелік першочергових пошукових заходів зі встановлення викрадених речей та осіб причетних до скоєння кримінального правопорушення.

4. Охарактеризуйте принцип поєднання гласних і негласних заходів в оперативно-розшуковій діяльності.

Кейс 5. Під час виступу на засіданні круглого столу з проблем правоохоронної діяльності один із учасників сказав, що згідно чинного законодавства основним завданням оперативно-розшукової діяльності є розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, а всі інші завдання лише роз'яснюють як це треба робити.

1. Чи визначені у національному законодавстві України завдання оперативно-розшукової діяльності? Якщо так, то де саме?

2. Чи відповідає дана промова вимогам чинного законодавства?

3. На Вашу думку, чи слід вважати розкриття та розслідування кримінальних правопорушень основним завданням оперативно-розшукової діяльності? Відповідь обґрунтуйте.

4. Охарактеризуйте принцип наступальності в оперативно-розшуковій діяльності.

Кейс 6. По спецлінії «102» надійшло повідомлення лікаря про те, що о 3 годині ночі з вул. Університетській, 24, де розташований розважальний комплекс НЛО, до лікарні доставили гр. Округленка О.О., 21 рік, якого з його слів побили троє невідомих та заволоділи його майном.

1. Оцініть ситуацію з точки зору оперативно-розшукової діяльності.

2. Чи є в даній ситуації підстави для здійснення оперативно-розшукової діяльності та якими нормативно-правовими актами це передбачено?

3. Визначте перелік першочергових пошукових заходів зі встановлення осіб причетних до скоєння кримінального правопорушення.

4. Розкрийте сутність принципу конспірації в оперативно-розшуковій

	<p><i>діяльності.</i></p>	
<p>Тема 2. Підрозділи, що здійснюють ОРД, їх права та обов'язки.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Лекційне заняття – 2 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання до лекційного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність 2. Поняття та структура кримінальної поліції Національної поліції України. 3. Загальна характеристика оперативних підрозділів Національної поліції України. 4. Завдання оперативних підрозділів Національної поліції України. 5. Обов'язки підрозділів, які здійснюють ОРД. 6. Права підрозділів, які здійснюють ОРД. <p style="text-align: center;"><i>Семінарське заняття 1 – 2 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання до семінарського заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, види, характеристика оперативних підрозділів, що здійснюють ОРД. 2. Підрозділи кримінальної поліції НПУ: їх правова основа, завдання, структура та повноваження. 3. Права підрозділів які здійснюють ОРД. 4. Обов'язки підрозділів які здійснюють ОРД. 5. Правові підстави для виконання працівниками оперативного підрозділу, письмових доручень слідчих (дізнавачів) про проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. 6. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності. 7. Поняття, загальна характеристика та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій. <p style="text-align: center;"><i>Семінарське заняття 2 – 2 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання до семінарського заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оперативні підрозділи кримінального аналізу (Департамент кримінального аналізу): їх правова основа, завдання, структура та повноваження. 2. Оперативні підрозділи карного розшуку (Департамент карного розшуку): їх правова основа, завдання, структура та повноваження. 	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота – 8 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Опрацюйте навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виконання працівниками оперативного підрозділу органу, підрозділу поліції доручень слідчих про проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. 2. Чи можуть до виконання окремих доручень залучатися працівники інших підрозділів у ході проведення оперативно-розшукової діяльності? 3. Яким наказом передбачено складання ініціативних рапортів. Порядок їх складання та використання викладеної в них інформації. 4. Що передбачають першочергові заходи та невідкладні слідчі (розшукові) дії, після надходження до органу, підрозділу поліції інформації про вчинення кримінального правопорушення та внесення інформації до ЄРДР? 5. Організація взаємодії при направленні оперативним підрозділом матеріалів за результатами оперативно-розшукової діяльності до органу досудового розслідування. 6. Загальні вимоги до проведення негласних слідчих (розшукових) дій. 7. Визначення конфіденційного співробітництва відповідно до Кримінального процесуального кодексу. 8. Дії працівника оперативного підрозділу на місці події. <p style="text-align: center;"><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оперативні підрозділи Державної прикордонної служби України: їх правова основа, завдання, структура та повноваження. 2. Оперативні підрозділи Управління державної охорони: їх правова основа, завдання, структура та повноваження. 3. Оперативні підрозділи органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України: їх правова основа, завдання, структура та повноваження. 4. Оперативні підрозділи Національного антикорупційного бюро України: їх правова основа, завдання, структура та повноваження. 5. Оперативні підрозділи Бюро економічної безпеки України: їх правова основа, завдання, структура та повноваження.

3. Оперативні підрозділи стратегічних розслідувань (Департамент стратегічних розслідувань): їх правова основа, завдання, структура та повноваження.

4. Оперативні підрозділи міграційної поліції (Департамент міграційної поліції): їх правова основа, завдання, структура та повноваження.

5. Оперативні підрозділи боротьби з наркозлочинністю поліції (Департамент боротьби з наркозлочинністю): їх правова основа, завдання, структура та повноваження.

6. Оперативні підрозділи внутрішньої безпеки поліції (Департамент внутрішньої безпеки): їх правова основа, завдання, структура та повноваження.

7. Комплекс першочергових заходів та невідкладних слідчих (розшукових) дій, у тому числі за дорученням слідчого, спрямованих на встановлення особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, та з'ясування всіх обставин події.

8. Дії працівника оперативного підрозділу на місці події.

Практичне заняття 1 – 2 год

Завдання до практичного заняття:

Кейс 1. 20.03.2023 року житель населеного пункту Росава Миронівського району Київщини Радченко Микола Іванович о 05 год. 30 хв. на узбіччі дороги, що проходить через населений пункт (його північна околиця), виявив труп невідомої особи чоловічої статі віком від 40 до 45 років. На місце події терміново виїхала слідчо-оперативна група. За результатами невідкладних слідчих (розшукових) дій, на узбіччі дороги поблизу крайнього будинку за номером 108 (вулиця Народної волі), виявлено сліди розвороту транспортного засобу та удавку (мотузку).

1. Дайте кримінально-правову кваліфікацію протиправним діям, згідно з КК України.

2. Назвіть підрозділ кримінальної поліції, який має проводити перевірку даної інформації та перелічіть основні його завдання.

3. Визначте дії працівника оперативного підрозділу на місці події та назвіть, яким чином оперативні працівники можуть встановити осіб причетних до скоєного злочину.

4. Висуньте версії, щодо причетності осіб до вчиненого кримінального правопорушення та обґрунтуйте їх.

5. За яких умов та на яких підставах працівники оперативного підрозділу можуть бути залучені слідчим до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності в ході досудового розслідування.

Кейс 2. До Печерського відділу поліції надійшла інформація від особи яка протягом тривалого часу сприяє правоохоронним органам у розкритті тяжких та особливо тяжких злочинів та повідомила, що під час відзначення «Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав» за участі Президента України та Голови Верховної Ради України буде вчинено замах на них.

1. Дайте кримінально-правову кваліфікацію протиправним діям, згідно з ККУ України.

2. Назвіть підрозділ кримінальної поліції, який має проводити перевірку даної інформації та перелічіть основні його завдання та назвіть правоохоронний орган з яким буде співпрацювати оперативний підрозділ.

3. Визначте дії працівника оперативного підрозділу.

4. Висуньте версії, щодо причетності осіб які планують вчинення кримінального правопорушення та обґрунтуйте їх.

Кейс 3. До оперуповноваженого Управління карного розшуку Головного Управління Національної поліції у Вінницькій області надійшло доручення від слідчого СУ Головного Управління Національної поліції у Закарпатській області. В дорученні слідчий вказав, що з 02.08.2022 року по 22.09.2022 рік на території Закарпатської області було вчинено ряд розбійних нападів на автомобілі інкасаторів, де завдяки камерам відеоспостереження було встановлено, що злочинці пересувались на автомобілі Форд Фокус білого кольору з Вінницькою реєстрацією АВ. У зв'язку з цим прошу встановити усіх власників автомобілів Форд Фокус білого кольору та здійснити перевірку їхнього алібі на предмет причетності до розбійного нападу.

Оперуповноважений у встановлені строки доручення не виконав, та повідомив свого керівника, що у зв'язку із великим навантаженням пов'язаним із зростанням кількості тяжких злочинів по Головному Управлінні Національної поліції у Вінницькій області він виконувати його не буде.

1. Дайте оцінку діям оперуповноваженого карного розшуку, в який спосіб він діяв згідно норм чинного законодавства. Назвіть основні обов'язки оперативних працівників передбачені Законом України «Про ОРД»?

2. Назвіть нормативно-правові акти які регламентують діяльність оперативного працівника та вкажіть яким чином оперативний працівник може перевірити алібі осіб, яким належав транспортний засіб.

3. Яким чином оперативні працівники можуть встановити власників вищезазначеного автомобіля. Складіть орієнтовний перелік запитань до осіб, яких будуть перевіряти на причетність до скоєних злочинів.

4. Якими законодавчими актами слідчому надано право надсилати доручення до оперативного підрозділу?

Кейс 4. До оперуповноваженого карного розшуку Головного Управління Національної поліції у Житомирській області звернувся староста одного із сіл Коростишівського району та повідомив, що до їхнього населеного пункту з місць позбавлення волі повернувся раніше судимий К., який неодноразово відбував покарання за майнові злочини. Після його повернення в селі люди почали скаржитись на велику кількість крадіжок. У зв'язку з цим староста просив провести бесіду з раніше судимим К.

На що оперуповноважений відповів, що йому про це нічого не відомо так як з приводу крадіжок ніхто не звертався, тому проводити профілактичну бесіду він не буде.

1. Дайте оцінку діям оперуповноваженого карного розшуку на підставі

діючого законодавства, та вкажіть в який спосіб він мав діяти правильно.

2. Назвіть основні права працівників оперативних підрозділів передбачені Законом України «Про ОРД»?

3. Назвіть правову основу діяльності оперативних підрозділів.

4. Назвіть підрозділи, що входять до кримінальної поліції Національної поліції України..

Кейс 5. До чергової частини міського відділу поліції зателефонував завідуючий складом матеріальних цінностей дитячої лікарні №1, що знаходиться по вул. Чарівна 37 в м. Києві і повідомив, що вранці він виявив сліди проникнення до складу. Зі складу зникло багато матеріальних цінностей, в тому числі лікарські препарати що належать до переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. На місце виїхала слідчо-оперативна група.

При проведенні первинного огляду було з'ясовано, що сигналізація не спрацювала, спеціальний металевий сейф для зберігання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів зламаний.

1. Дайте кримінально-правову кваліфікацію протиправним діям, згідно з КК України.

2. Назвіть підрозділ кримінальної поліції, який має проводити перевірку даної інформації та перелічіть основні його завдання, визначте правову основу діяльності даного підрозділу.

3. Визначте дії працівника оперативного підрозділу, назвіть, яким чином оперативні працівники можуть встановити особу причетну до скоєного злочину.

4. Висуньте версії, щодо причетності осіб до вчиненого кримінального правопорушення та обґрунтуйте їх.

Кейс 6. 30 жовтня 2023 року близько 23 години Канюк Ф.П. повертався із вечірки, яка проходила у ДК “Шинник”, що у м. Києві, додому. Неподалік від заправної станції, що знаходиться неподалік від шинного заводу, його зустріли Ребров Р.С. та Смірнов Ю.Б., які знаходилися у нетверезому стані і потребували від Канюка Ф.П. гроші, на що той відповів відмовою. Долаючи опір Канюка Ф.П., застосовуючи насильство небезпечне для життя і здоров'я, вони повалили його на землю і почали бити руками і ногами в область голови, шиї, живота та паху поки той не втратив свідомості. Здолавши опір Канюка Ф.П., нападники заволоділи золотим кільцем, мобільним телефоном, наручним годинником „Seico” та 6580 гривнями, спричинивши потерпілому значної матеріальної шкоди, з місця учинення злочину зникли. З тілесними пошкодженнями Канюк Ф.П. був доставлений до найближчої лікарні, про що черговий лікар повідомив у Дніпровське РУП ГУНП в м. Києві.

1. Дайте кримінально-правову кваліфікацію протиправним діям, згідно з КК України.

2. Назвіть підрозділ кримінальної поліції, який має проводити перевірку даної інформації та перелічіть основні його завдання та визначте правову основу діяльності даного підрозділу.

3. Визначте дії працівника оперативного підрозділу, назвіть, яким чином оперативні працівники можуть встановити особу причетну до скоєного злочину.

4. Висуньте версії, щодо причетності особи до вчиненого кримінального правопорушення та обґрунтуйте їх.

Практичне заняття 2 – 2 год

Завдання до практичного заняття :

Кейс 1. Директор фірми „Соломон” Шпилькова О.М. на власному автомобілі „BMW X 5” близько 18 години вечора прямувала з м. Дніпропетровська до м. Запоріжжя із грошовою сумою 750 тисяч доларів США, яку отримала внаслідок угоди того ж дня. Неподалік від с. Аполлонівка її зупинив працівник поліції, нібито за перевищення швидкості. Вийшовши із транспортного засобу, Шпилькова О.М. намагалась з'ясувати у працівника поліції причини зупинки автомобіля, оскільки вважала, що не порушувала правил дорожнього руху. Підійшовши майже впритул до працівника патрульної поліції, Шпилькова О.М. несподівано отримала сильний удар по голові, внаслідок чого впала на землю та втратила свідомість. Використовуючи безпорадний стан потерпілої, злочинці заволоділи грошовою сумою 750 тисяч доларів США, наручним годинником, мобільним телефоном та золотим прикрасами, чим спричинили потерпілій значної матеріальної шкоди. З тілесними ушкодженнями Шпилькова О.М. була доставлена до найближчої лікарні, про що черговий лікар повідомив до місцевого органу поліції.

1. Дайте кримінально-правову кваліфікацію протиправним діям, згідно з ККУ України.

2. Назвіть підрозділ кримінальної поліції, який має проводити перевірку даної інформації та перелічіть основні його завдання та визначте правову основу діяльності даного підрозділу.

3. Визначте дії працівника оперативного підрозділу, назвіть, яким чином оперативні працівники можуть встановити особу причетну до скоєного злочину.

4. Висуньте версії, щодо причетності особи до вчиненого кримінального правопорушення та обґрунтуйте їх.

Кейс 2. 28.02.2023 року в 19 год. 40 хв. від громадянки Мандзюк Г.Т. в чергову частину Івано-Франківського РУП ГУНП в Івано-Франківській області поступило повідомлення про те, що в під'їзді її будинку, що по вул. Чорновола 20 чути постріли. По прибуттю на місце події СОГ за вищевказаною адресою, на сходовій клітці було виявлено труп чоловіка із вогнепальними пораненнями, а біля трупа виявлено пістолет системи Макарова із глушником.

1. Дайте кримінально-правову кваліфікацію протиправним діям, згідно з ККУ України.

2. Назвіть підрозділ кримінальної поліції, який має проводити перевірку даної інформації та перелічіть основні його завдання та визначте правову основу діяльності даного підрозділу.

3. Визначте дії працівника оперативного підрозділу, назвіть, яким чином оперативні працівники можуть встановити особу причетну до скоєного злочину.

4. Висуньте версії, щодо причетності особи до вчиненого кримінального

правопорушення та обґрунтуйте їх.

5. Визначте склад слідчо-оперативної групи на місці пригоди.

Кейс 3. 18.03.2023 року в 6 год. 40 хв. від громадянки Шостак Г.Т. в чергову частину Івано-Франківського РУП ГУНП в Івано-Франківській області постуило повідомлення про те, що на смітнику поблизу будинку № 23, що по вул. Петлюри, нею виявлено поліетиленовий пакет з якого чути плач дитини. По прибуттю на місце події СОГ за вищевказаною адресою, було виявлено новонароджену дитину без одягу з ознаками переохолодження, яку було передано медикам для надання їй медичної допомоги.

1. Дайте кримінально-правову кваліфікацію протиправним діям, згідно з ККУ України.

2. Назвіть підрозділ, який має проводити перевірку даної інформації та перелічіть основні його завдання та визначте правову основу діяльності даного підрозділу.

3. Визначте дії працівника оперативного підрозділу, назвіть, яким чином оперативні працівники можуть встановити особу причетну до скоєного злочину.

4. Висуньте версії, щодо причетності особи до вчиненого кримінального правопорушення та обґрунтуйте їх.

5. Визначте склад слідчо-оперативної групи на місці пригоди.

Кейс 4. 02.04.2023 року о 13 год. 5 хв. в чергову частину Івано-Франківського РУП ГУНП в Івано-Франківській області від громадянина Хащівського М.В., що проживає за адресою м. Івано-Франківськ вул. Коновальця 124/63, постуило повідомлення про те, що зайшовши в приміщення квартири виявив розкидані особисті речі, а з квартири зникли гроші в сумі 140000 тисяч гривень.

По прибуттю на місце події СОГ було виявлено що входні двері та замок в квартиру не пошкоджені, а в приміщенні розкидані особисті речі потерпілого.

1. Дайте кримінально-правову кваліфікацію протиправним діям, згідно з ККУ України.

2. Назвіть підрозділ, який має проводити перевірку даної інформації та перелічіть основні його завдання та визначте правову основу діяльності даного підрозділу.

3. Визначте дії працівника оперативного підрозділу, назвіть, яким чином оперативні працівники можуть встановити особу причетну до скоєного злочину.

4. Висуньте версії, щодо причетності особи до вчиненого кримінального правопорушення та обґрунтуйте їх.

5. Визначте склад слідчо-оперативної групи на місці пригоди.

Кейс 5. 20.03.2023 року 13 год. 15 хв. в чергову частину Івано-Франківського РУП ГУНП в Івано-Франківській області від громадянина Козака М.В., що проживає за адресою м. Івано-Франківськ вул. Довга 24/33, постуило повідомлення про те, що на стоянці біля універмагу «Прикарпаття», що по вул. Галицька підійшовши до свого автомобіля виявив розбите бокове вікно, а з салону автомобіля пропала автомагнітола та барсетка із грішми в сумі 14000 гр.

	<p>По прибуттю на місце події СОГ було виявлено розбите бокове вікно зі сторони водія, а з панелі салону вирвано авто магнітолу фірми «Sony». Сума збитків становить близько 15 тисяч 700 гривень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте кримінально-правову кваліфікацію протиправним діям, згідно з КК України. 2. Назвіть підрозділ, який має проводити перевірку даної інформації та перелічіть основні його завдання та визначте правову основу діяльності даного підрозділу. 3. Визначте дії працівника оперативного підрозділу, назвіть, яким чином оперативні працівники можуть встановити особу причетну до скоєного злочину. 4. Висуньте версії, щодо причетності особи до вчиненого кримінального правопорушення та обґрунтуйте їх. 5. Визначте склад слідчо-оперативної групи на місці пригоди. 	
<p>Тема 3. Соціальний та правовий захист осіб, що здійснюють ОРД та осіб, що залучаються до виконання завдань ОРД.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Лекційне заняття – 2 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання до лекційного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гарантії правового та соціального захисту працівників оперативних підрозділів. 2. Фінансове та матеріальне забезпечення діяльності оперативних працівників. 3. Спеціальні заходи забезпечення безпеки. <p style="text-align: center;"><i>Семінарське заняття – 2 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання до семінарського заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система соціально-правового захисту працівників оперативних підрозділів. 2. Соціальний і правовий захист осіб, які залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. 3. Заходи забезпечення безпеки осіб, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність та осіб, що залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. 4. Порядок та підстави забезпечення безпеки осіб, які приймають участь у здійсненні оперативно-розшукових заходів. 5. Умови звільнення оперативних працівників та осіб, які співробітничать з правоохоронними органами від відповідальності за заподіяну ними шкоду. 6. Житлове та пенсійне забезпечення поліцейських. 7. Перелік пільг, які надаються оперативним працівникам, їх близьким родичам. 	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота – 5 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Опрацюйте навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавчі та підзаконні нормативні акти, що регламентують соціальний та правовий захист працівників оперативних підрозділів та осіб, що залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. 2. Грошове забезпечення працівників оперативних підрозділів. 3. Перелік пільг, які надаються оперативним працівникам, їх близьким родичам у соціально-побутовій сфері, фінансовому забезпеченні, законодавче вирішення цих питань та соціальні гарантії щодо їх реалізації. 4. Роль слідчого у забезпеченні безпеки осіб, які залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. 5. Виплати військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану. 6. Особливості пенсійного забезпечення поліцейських та осіб, що надавали добровільну допомогу оперативним підрозділам за контрактом на підставі Закону України про «Пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб». <p style="text-align: center;"><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні положення соціального захисту при виході на пенсію або при настанні каліцтва (у разі смерті), що стало результатом виконання оперативно-розшукових заходів. 2. Нормативно-правове регулювання застосування заходів забезпечення безпеки. 3. Заходи забезпечення безпеки учасників кримінального провадження.

Завдання до практичного заняття:

Кейс 1. Повернувшись з роботи, оперуповноважений карного розшуку біля дверей квартири знайшов листа, на конверті якого було написано його прізвище. Лист був анонімним, у ньому якась невідома особа давала йому пораду бути обережним і не втручатися у чужі справи.

За три дні до цього його дружині телефонувала невідома жінка й просила її відмовити свого чоловіка від втручання у чужі справи.

Про вказані події оперуповноважений доповів рапортом начальнику Управління карного розшуку ГУ НП.

1. В якій спосіб має діяти начальнику Управління карного розшуку ГУ НП.

2. Визначте заходи забезпечення безпеки які застосовуються відносно працівників оперативного підрозділу ?

3. За яких обставин можуть бути застосовані заходи безпеки стосовно оперуповноваженого карного розшуку та членів його сім'ї?

4. Роль слідчого у забезпеченні соціально-правових гарантій працівників оперативного підрозділу у цьому випадку ?

Кейс 2. Працівниками Управління карного розшуку ГУНП України в м. Києві викрита організована злочинна група. До організованої злочинної групи входили – громадяни країн близького зарубіжжя, які мешкали на території Київської області. В подальшому лідера ОЗГ було засуджено до 15 років позбавлення волі. Після цього до деяких співробітників Управління карного розшуку ГУНП України в м. Києві почали надходити погрози щодо небезпеки життю та здоров'ю їх сімей. На одного працівника Управління карного розшуку було здійснено напад невідомими в результаті чого він отримав тяжкі тілесні ушкодження.

1. Визначте правовий та соціальний статус працівників Управління карного розшуку ГУНП України ?

2. Який правоохоронний орган та які заходи забезпечення безпеки будуть проводитися відносно працівників карного розшуку ?

3. За нормами яких законів буде діяти слідчий у разі відкриття досудового розслідування?

Кейс 3. Працівниками Управління карного розшуку ГУНП України в м. Києві отримана інформація про те, що 29-річна мешканка міста у мережі Інтернет розмістила оголошення про набір на роботу за кордоном танцівниць.

Обов'язкова вимога: уміння танцювати і приваблива зовнішність. З кожною дівчиною особисто проводила співбесіду, розповідала про переваги закордонного життя, умови роботи. Також стало відомо, що найближчим часом група дівчат відлетить до Туреччини з аеропорту «Бориспіль». Особа, яка проводила співбесіду із дівчатами, з'явилась до підрозділу НП України та повідомила про свою протиправну діяльність, а також погодилась співпрацювати з оперативним підрозділом НП України щодо документування та розслідування незаконних дій осіб, які займаються торгівлею людьми.

	<p>1. Визначте правовий та соціальний статус особи, яка сприяє оперативно-розшуковій діяльності ?</p> <p>2. За яких умов ця особа може бути залучена до співробітництва з оперативним підрозділом?</p> <p>3. Який підрозділ НП України буде здійснювати забезпечення безпеки особи, яка сприяє оперативно-розшуковій діяльності ?</p> <p>Кейс 4. У процесі проведення аудіо-, відеоконтролю особи співробітником оперативного підрозділу до його проведення залучалася особа, яка на конфіденційній основі співробітничала з оперативним підрозділом. По завершенню проведення аудіо-, відеоконтролю особи під час досудового розслідування кримінального провадження слідчим прийнято рішення про допит цієї особи в якості свідка.</p> <p>1. Чи має право слідчий допитувати особу, яка на конфіденційній основі співробітничала з оперативним підрозділом ?</p> <p>2. Які особливості допиту особи, яка при проведенні аудіо-, відеоконтролю, залучалася до його проведення на конфіденційній основі ?</p> <p>Кейс 5. Під час здійснення затримання озброєної особи, яка підозрюється у вчиненні тяжкого злочину, оперативний працівник отримав тяжке поранення несумісне з життям.</p> <p>1. Які особливості отримання одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) поліцейського ?</p> <p>2. Хто має право на отримання грошової виплати?</p> <p>3. Який розмір одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) поліцейського ?</p> <p>Кейс 6. У процесі проведення оперативної комбінації по затриманню підозрюваного оперативним підрозділом до його проведення залучалася особа, яка на конфіденційній основі співробітничала з оперативним підрозділом. По завершенню комбінації останній під час затримання зловмисника наніс йому тілесні ушкодження та травму голови середньої тяжкості. Затримана особа написала заяву до прокуратури про нанесення йому тілесних ушкоджень представниками поліції.</p> <p>1. Чи буде нести особа, яка на конфіденційній основі співробітничала з оперативним підрозділом відповідальність за вчинення злочину передбаченого ст. 122 КК України ?</p> <p>2. Чи мали право працівники оперативного підрозділу залучати до виконання оперативної комбінації особу, яка на конфіденційній основі співробітничала з оперативним підрозділом?</p>	
<p>Тема 4. Контроль за ОРД. Прокурорський нагляд за дотриманням законності під час здійснення ОРД.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Лекційне заняття – 2 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання до лекційного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика контролю в оперативно-розшуковій діяльності. 2. Види контролів в ОРД. 3. Прокурорський нагляд за дотриманням законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. 	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота – 5 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Опрацюйте навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте роль медіа під час здійснення контролю за оперативно-розшуковою діяльністю. 2. Розкрийте можливості запиту на інформацію як інструменту здійснення громадського контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.

	<p style="text-align: center;"><i>Семінарське заняття – 2 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання до семінарського заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та форми (види) контролю в теорії оперативно-розшукової діяльності. 2. Громадський контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. 3. Парламентський контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. 4. Судовий контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. 5. Відомчий контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. 6. Форми здійснення відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю. 7. Об'єкт, зміст, суб'єкти та завдання прокурорського нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності. 8. Компетенція прокурора під час нагляду за додержанням законів під час проведення негласної роботи та оперативно-розшукової діяльності. 9. Порядок та підстави отримання доступу прокурором до матеріалів оперативно-розшукової діяльності, які містять відомості, що становлять державну таємницю. <p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття – 2 год</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання до практичного заняття:</i></p> <p>Кейс 1. В кабінет оперативного працівника підрозділу кримінальної поліції прийшов прокурор району та повідомив, що буде перевіряти оперативно-розшукові справи, що знаходяться в його провадженні. При цьому, він показав припис на проведення перевірки, завірений печаткою «Для довідок».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцініть правильність дій прокурора згідно з вимогами чинного законодавства. 2. Чи має він право на перевірку оперативно-розшукових справ при пред'явленні цих документів? 3. Які документи повинен пред'явити прокурор в даній ситуації? 4. Як має діяти працівник підрозділу кримінальної поліції в даній ситуації? <p>Кейс 2. При здійсненні нагляду за законністю оперативно-розшукової діяльності прокурором було виявлено незаконно заведену оперативно-розшукову справу, за якою ще не було проведено жодного оперативно-розшукового заходу. Після цього він направив клопотання до слідчого судді про закриття незаконно заведеної оперативно-розшукової справи.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцініть правомірність дій прокурора. Чи має він право на перевірку оперативно-розшукових справ? 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Підстави для здійснення прокурором перевірки законності проведення оперативно-розшукових заходів та прийнятих при цьому рішень. 4. Питання, на які повинна відповідати прокурорська перевірка. 5. На з'ясування яких питань направлена перевірка додержання вимог законодавства прокурором, згідно положень Наказу Офісу Генерального прокурора №253 від 08.09.2023 року. 6. Визначте перелік питань які не входять до предмету прокурорського нагляду. 7. Розкрийте роль депутатських звернень під час здійснення парламентського контролю за оперативно-розшуковою діяльністю. <p style="text-align: center;"><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Контроль у сфері соціального управління. 2. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. 3. Правова основа прокурорського нагляду за дотриманням законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. 4. Нагляд за додержанням законів органами, що проводять дізнання та досудове слідство.
--	--	--

2. Як згідно вимог законодавства необхідно діяти прокурору при виявленні незаконно заведеної оперативно-розшукової справи, за якою ще не було проведено жодного оперативно-розшукового заходу?

3. Назвіть об'єкт, предмет, зміст, суб'єкти та завдання прокурорського нагляду за дотриманням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

4. Які форми прокурорського нагляду за дотриманням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності та порядок їх здійснення?

Кейс 3. Позавчора о 8 годині пішла до школи та не повернулась п'ятнадцятирічна Катюк Інна Михайлівна. У той же день приблизно о 22 годині її мама звернулася із відповідною заявою до поліції. Проведеними заходами встановити місцезнаходження Катюк І.М. на даний час не надалось можливим і сьогодні біля районного управління поліції почали збиратись люди з вимогою вжити всіх необхідних заходів для пошуку зниклої дитини. В той же час лунали викрики про неналежне реагування поліції на цю подію та на нібито намір приховати інформацію про пригоду від реєстрації. При цьому серед натовпу прозвучали вимоги показати родичам зниклої дитини матеріали кримінального провадження та оперативно-розшукової справи по даному факту.

1. Чи можна вважати реакцію людей на подію однією з форм контролю за оперативно-розшуковою діяльністю? Якщо так, то якою?

2. Чи слід ознайомити родичів зниклої дитини з кримінальним провадженням та оперативно-розшуковою справою?

3. Яким чином на Ваш погляд мають діяти поліцейські у даній ситуації?

4. Яка компетенція прокурора під час нагляду за дотриманням законів в ході здійснення оперативними підрозділами оперативно-розшукової діяльності?

Кейс 3. В кабінет оперативного працівника підрозділу кримінальної поліції прийшов прокурор району та повідомив, що буде перевіряти особові справи на позаштатних негласних працівників, у яких розкриваються відомості про осіб, які конфіденційно співробітничать з оперативним підрозділом. При цьому, він показав припис на проведення перевірки, завірене гербовою печаткою.

1. Оцініть правомірність дії прокурора. Чи має він право на перевірку особових справ на позаштатних негласних працівників?

2. Які документи повинен пред'явити прокурор для перевірки матеріалів оперативно-розшукової діяльності?

3. Дії оперативного працівника підрозділу кримінальної поліції в даній ситуації?

4. Який порядок та підстави отримання доступу прокурором до матеріалів оперативно-розшукової діяльності, які містять відомості, що становлять державну таємницю?

Кейс 5. При здійсненні нагляду за законністю оперативно-розшукової діяльності прокурором було виявлено незаконно заведену оперативно-розшукову справу, за якою вже проводились оперативно-розшукові заходи. Після цього він направив вказівку до оперативного підрозділу про закриття незаконно заведеної

оперативно-розшукової справи.

1. Оцініть правомірність дії прокурора. Чи має він право на перевірку оперативно-розшукових справ?

2. Як згідно вимог законодавства необхідно діяти прокурору при виявленні незаконно заведеної оперативно-розшукової справи, за якою вже були проведені оперативно-розшукові заходи?

3. Назвіть предмет прокурорського нагляду.

4. Назвіть питання, на які повинна відповідати прокурорська перевірка законності виконання оперативно-розшукових заходів.

Кейс 6. До управління поліції прийшов народний депутат із своїм помічником та повідомив черговому, що поліція зовсім не шукає гр. Попко С.О. та Шевченко О.В., які переховуються від органів досудового розслідування за учинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 статті 185 КК України. На це йому вже неодноразово скаржилась мешканка виборчого округу, яка є потерпілою по справі. При цьому він попросив ознайомити його і помічника з кримінальним провадженням і оперативно-розшуковою справою.

1. Чи можна вважати дії народного депутата на подію однією з форм контролю за оперативно-розшуковою діяльністю? Якщо так, то якою?

2. Чи слід ознайомити депутата і його помічника з кримінальним провадженням та оперативно-розшуковою справою?

3. Яким чином на Ваш погляд слід учинити поліцейським у даній ситуації?

4. Які основні критерії оцінки ефективності прокурорського нагляду за дотриманням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності?

Кейс 7. Прокурор при здійсненні нагляду за законністю під час здійснення ОРД ознайомився з матеріалами оперативно-розшукової справи, у якій були відповідні документи з інформацією від позаштатного негласного працівника. Після цього, він звернувся до керівника оперативного підрозділу, у працівника якого була у провадженні вказана оперативно-розшукова справа, з вимогою надати йому анкетні дані цього позаштатного негласного працівника та запросити його до прокурора для особистої зустрічі та бесіди з приводу наданих ним відомостей.

1. Оцініть правильність дії прокурора згідно з вимогами чинного законодавства.

2. Чи має він право вимагати анкетні дані позаштатного негласного працівника та зустрічі з ним?

3. Які повинні бути дії працівників поліції?

4. Розкрийте поняття та форми (види) контролю в теорії оперативно-розшукової діяльності.

Основні інформаційні джерела:

Основні:

1. Кримінальний процес : підручник / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.] ; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 776 с.
2. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Аброськіна. Одеса : Одес. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 400 с.
3. Оперативно-розшукова діяльність : посіб. / за заг. ред. С. М. Князева. Київ : «Видавництво Людмили», 2019. 240 с.
4. Про оперативно-розшукову діяльність : наук.-практ. комент. Закону України 6-те вид., випр., доповн. (станом на 01 берез. 2022 р.). [І. В. Сервецький, А. М. Кислий, С. М. Князев, В. А. Мазійчук та ін.]. Київ : «Видавництво Людмила», 2022. 692 с.
5. Організація роботи слідчо-оперативної групи : навч. посіб. / [Л. Д. Удалова, Ю. В. Сухомлин, А. С. Симчук, М. Й. Кулик, В. В. Зарубей]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 504 с.
6. Досудове розслідування : навч. посіб. / Д.П. Письменний, О.В. Римарчук, Г.М. Степанова та ін. Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2023. 308 с.
7. Документування злочинів пов'язаних із збройною агресією РФ проти України : практич. посіб. / [О. А. Моргунов, О. М. Музичук, В. В. Романюк, В. О. Невядовський та ін.] ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків : МВС України, Харк. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 44 с.
8. Кваліфікація та розслідування порушення законів і звичаїв війни : наук.-практ. посіб. / [А. А. Вознюк, І. В. Жук, О. В. Таран, С. С. Чернявський та ін.] ; за заг. ред. М. С. Цуцкірідзе, В.В. Чернея. Київ : «Норма права», 2023. 320 с.
9. Користувач Інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» : посібник / [О. С. Клінг, Н. Г. Фурманюк, П. В. Пінчук, Т. А. Манухова та ін.]. Київ, 2021. 45 с.
10. Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус, А. В. Самодін, В. Г. Хахановський та ін.]. Київ : філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.
11. Криміналістика : підручник : у 2 т. / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова), Ю. В. Шепітько, В. А. Журавель, В. О. Коновалова. Харків : Право, 2019. Т. 1. 456 с.
12. Криміналістика : підручник : у 2 т. / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова), Ю.В. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова. Харків : Право, 2019. Т. 2. 328 с.
13. Кримінальний процес : підручник / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.] ; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 776 с.
14. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану : наук.-практ. комент. / [А. А. Вознюк, О. О. Дудоров, Р. О. Мовчан, С. С. Чернявський та ін.] ; за заг. ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ : Норма права, 2022. 278 с.
15. Оперативно-розшукова діяльність : посіб. / за заг. ред. С. М. Князева. Київ : «Видавництво Людмили», 2019. 240 с.
16. Організація взаємодії підрозділів Національної поліції під час проведення досудового розслідування : навч. посіб. / [О. П. Бойко, О. Ф. Кобзар, В. В. Рогальська, Н. П. Черняк та ін.]. Дніпро : Дніпр. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 84 с.
17. Організація роботи слідчо-оперативної групи : навч. посіб. / [Л. Д. Удалова, Ю. В. Сухомлин, А. С. Симчук, М. Й. Кулик, В. В. Зарубей]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 504 с.
18. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні: посіб. / В. В. Аброськін С. В., Албул С. О., Єгоров, та ін.; за заг. ред. В. В. Аброськіна. – Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. – 198 с.
19. Подібний О. О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика : навч. метод. посіб. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с.
20. Про оперативно-розшукову діяльність : наук.-практ. комент. Закону України 6-те вид., випр., доповн. (станом на 01 берез. 2022 р.). [І. В. Сервецький, А. М. Кислий, С. М. Князев, В. А. Мазійчук та ін.]. Київ : «Видавництво Людмила», 2022. 692 с.
21. Пясковський В. В., Чернявський С. С., Антонюк П. Є. Розслідування окремих видів кримінальних правопорушень : навч. посіб. /; за заг. ред. В. В. Пясковського. Київ : 7БЦ, 2022. 256 с.
22. Симоненко Н. О., Савченко А. В., Горбачевський В. Я. Кримінально-правова характеристика згвалтувань : навч. посіб. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. 90 с.

Інформаційні ресурси :

23. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого. 1992 р. № 2135-ХІІ-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.
24. Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 03 серп. 2017 р. № 676. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1059-17>.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Для забезпечення можливості організації навчання у тому числі дистанційного, може використовуватися платформа Zoom, Moodle. Під час проведення очних занять використовуються, мультимедійні проектори, комп'ютери, інтерактивні дошки, методичне забезпечення.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перекладання: пропущені заняття та незадовільні оцінки повинні бути відпрацьовані, згідно графіку консультацій викладачів кафедри (очні: (відповідно до графіка чергування кафедри) та онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00). Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови вивчення визначеного науково-педагогічним працівником обсягу матеріалу, відсутності невідпрацьованих пропусків та незадовільних оцінок.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись у дистанційному режимі за погодженням із керівництвом НАВС з презентацією виконаних завдань під час консультації викладача. На *лекціях* у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь здобувачів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції. На *семінарських заняттях* теоретичні знання, отримані здобувачами ступеня вищої освіти під час лекцій, обговорюються більш детально у формі міні-дискусій, опитування, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом розв'язування практичних задач. При проведенні *практичних занять* використовуються активні форми їх проведення: дискусії, ділові ігри, розв'язування тестових та практичних завдань. Вимоги до організації *самостійної роботи* здобувачів вищої освіти визначаються робочими навчальними програмами дисципліни. Основними завданнями самостійної роботи здобувачів вищої освіти є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел, підготовка і безумовне виконання поточних практичних та індивідуальних завдань, а також самостійне вивчення окремих тем під керівництвом викладача.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни оперативної- розшукової діяльності здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ: Законів України: «Про вищу освіту» № 1556-УІІ від 1 липня 2014 року із змінами і доповненнями, Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 1728 «План заходів щодо розвитку вищої освіти до 2015 року»; Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів» (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ [№ 674 від 27.09.2016](#), [№ 53 від 01.02.2017](#) та [№ 1392 від 16.12.2022](#)); Постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.2002 № 1134 «Про затвердження нормативів чисельності студентів, аспірантів, докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності».

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт (поточне накопичення балів)					Підсумковий контроль	Підсумковий кількість балів
<i>max 60 %</i>					<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
T.1	T.2	T.3	T.4	залік		
15	15	15	15	40		100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85 – 89	добре	B	вище середнього рівня
75 – 84		C	загалом хороша робота
66 – 74	задовільно	D	Непогано
60 – 65		E	виконання відповідає мінімальним критерієм
35 – 59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1 – 34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

**Старший викладач кафедри кримінальної юстиції
навчально-наукового інституту права та психології
Національної академії внутрішніх справ
кандидат юридичних наук**

**Доцент кафедри кримінальної юстиції
навчально-наукового інституту права та психології
Національної академії внутрішніх справ доктор філософії**

Андрій ФЕДОТЕНКО

Роман ОСУХОВСЬКИЙ